

Diagnostiek

Angststoornis ≠ Angstklachten

- Buitenproportionele of aanhoudende angst
  - die aanleiding geeft tot aanhoudend subjectief lijden en/of
  - die het dagelijks leven belemmert
- Mengvormen en/of onvolledig beeld
- > 65 jaar : hogere kans van lichamelijke aandoening

Cognitieve gedragstherapie

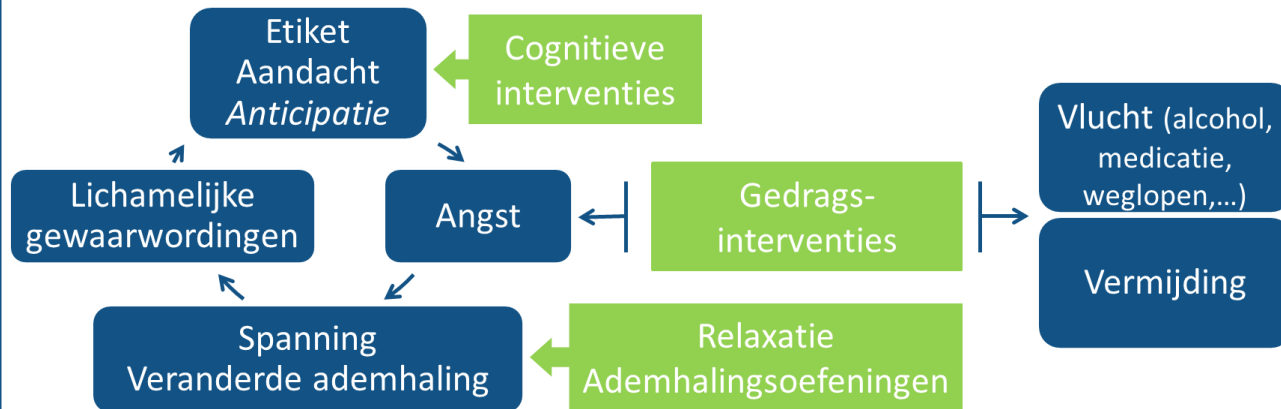
Werkzaam

Voorstellen bij alle angstproblematiek

- Tenminste even werkzaam als medicatie
- Duurzamer effect dan medicatie na beëindigen therapie

Patiëntenvoorlichting

= 1ste stap

Medicatie

- Vooral bewijs werkzaamheid korte termijn
- Weinig direct vergelijkende studies
- Weinig studies over associatie behandelingen
- **Antidepressiva** = 1ste keuze medicamenteus

- Onvoldoende gegevens voor een keuze op basis van werkzaamheid
- Voorkeur SSRI (richtlijnen UK & NL)
- Slechte tolerantie

- Benzodiazepines

Gebruik beperken

- Dosis beperken
- Duur beperken (chronisch gebruik: geen werkzaamheid aangetoond – afhankelijkheid)
- Eventueel in crisisperiode
- β -blokkers
  - Enkel bij podiumvrees
- Pregabaline
  - Enkel bij veralgemeende angst
  - Alternatief als SSRI/SNRI niet goed verdragen (UK)

Links

- Farmaka : www.farmaka.be → Huisartsenvoorlichting → Angst
- Richtlijn Nederland : www.nhg.org/standaarden/samenvatting/angst
- Vlaamse vereniging voor Gedragstherapie : www.vvgt.be
- Belgische Federatie van Psychologen : www.bfp-fbp.be
- Terugbetaling psychotherapie : users.myonline.be/allemeesch/KlinPsy/Terugbetaling.htm#overzicht
- Zwangerschap, borstvoeding, teratogeniciteit : www.lecrat.org
- BCFI : www.bcfi.be - Repertorium: interacties (inleiding), SKP (registratie volgens indicatie) via , prijsvergelijking via
- FAGG: www.fagg-afmps.be : melding van ongewenste effecten , risicobeheerprogramma, ...

	Antidepressiva	Benzodiazepines
Veiligheid - Algemeen	<p>Neuropsychische ongewenste effecten zoals vertigo en sedatie →</p> <p>! Interacties met andere middelen met gelijkaardig effect - Rijvaardigheid – Ouderen !</p> <p>Onttrekkingsverschijnselen bij stoppen behandeling →</p> <p>Geleidelijke afbouw ! ! Korte halfwaardetijd (paroxetine, venlafaxine,...)</p>	
Ongewenste effecten	<ul style="list-style-type: none"> • Serotoninerge middelen • Anticholinergica (vnl. tricyclische AD en aanverwanten, paroxetine) • Seksuele stoornissen (vnl. SSRI, duloxetine, venlafaxine) • ↗ angst in het begin van de behandeling (SSRI) • Suïciderisico (jongvolwassenen) • Gastro-intestinaal o.a. bloedingen (SSRI) • Hyponatriëmie (vnl. SSRI) • QT verlenging (tricyclische AD, (es)citalopram, venlafaxine) (andere SSRI ?) • ↘ convulsiedrempel 	<ul style="list-style-type: none"> • Paradoxe reacties : ↗ insomnia, ↗ angst, agitatie, agressiviteit en amnesie • Op lange termijn : ↗ mortaliteit, blijvende cognitieve stoornissen na stopzetten benzodiazepine • Tolerantie • Risico van misbruik
Voorzorgen Contra-indicaties	<ul style="list-style-type: none"> • Teratogeen effect niet uit te sluiten (! paroxetine) • Tricyclische middelen: gesloten hoek glaucoom, ritmestoornissen, infarct • Prostaathypertrofie 	<ul style="list-style-type: none"> • Zwangerschap en borstvoeding • Myasthenia gravis, ernstige respiratoire of leverinsufficiëntie, slaapapnoe
Interacties	! Enzym-inhibitoren !	
	<p>(es)citalopram of sertraline : laag risico van farmacokinetische interacties</p> <ul style="list-style-type: none"> • Serotoninerge middelen (dextrometorfan, tramadol, triptanen, bupropion, dapoxetine, st-janskruid, ...) • Anticholinergica • NSAID, acetylsalicylzuur, antithrombotica (SSRI) • Diuretica (SSRI) 	<ul style="list-style-type: none"> • Alprazolam, clonazepam, diazepam, triazolam,... = substraat van P450
Cognitieve gedragstherapie	Pregabaline	
Cave! Relaxatie kan paniekaanvallen uitlokken	Slaperigheid en duizeligheid zeer frequent (>1/10); risico van misbruik; suïcidale gedachten en gedrag	